

ZUBTURUMNI YUQORI NAFAS YOLLARIDA QOLLANILISHI

Meliboyeva Shoxista Sharofiddin qizi

Abu Ali ibn Sino nomidagi tibbiyot unversiteti

farmakalogiya kafedrasi assistenti

Annotatsiya: *ushbu maqolada o'simlik va unga asoslangan turli xil o'simlik preparatlari, zubtutum ko'plab foydali xususiyatlarga ega ekanligi, zubtutum barglari va urug'lari bizga eng katta foyda keltirishi, ularda tanamiz uchun foydali bo'lgan biologik faol komponentlarning aksariyati, quruq yo'talni davolash va oldini olish uchun issiq infuziyalar va zubtutum barglari ekstrakti bilan fitosiroplar va boshqalar to'g'risida yozilgan.*

Kalit so'zlar: *o'simlik, preparatlar, zubtutum, urug'lar, komponentlar, quruq yo'tal, davolash, infuziyalar, burglar, fitosiroplar.*

Dorivor maqsadlarda chinorning barglari va urug'lari ishlatiladi. Yangi barglardan olingan sharbat plantain yallig'lanishni bartaraf etish uchun ishlatiladi. Qaynatmalar, infuziyalar va damlamalar, siroplar. Dorivor malhamlar chinor asosida yaratilgan. Urug'lar kiritilgan rasmiy dorilar. Dori-darmonlarni tayyorlash uchun ham ishlatiladi chinorning suvli yoki spirtli ekstrakti. Poultice yangi terilgandan tashqaridan tayyorlanadi barglari. Qaynatmalar chayish uchun ishlatiladi. Yangi o'simlikning mohiyati ishlatiladi gomeopatiya

Dorivor xususiyatlari

- Chinor va chinor lansolatining barglarida glikozid mavjud akuban, flavonoidlar (baykalin, skutellarin), polisaxaridlar, taninlar, shilliq, karotinoidlar (ksantofil), kremniy, olean, sitrin va askorbin kislotalar, K vitamini, mineral tuzlar, rux, gidroksisinnamik kislotalar.

- Psillium urug'larida shilimshiqlar, yog' kislotalari va o'simliktoza uglevodlar mavjud.

- Chinor barglari tarkibidagi biologik faol moddalar orasida pektin, iridoidlar, flavonoidlar va saponinlar. Pektin yarani davolovchi xususiyatlarga ega. Glikozid akubin va uning parchalanish mahsulotlari aniq namoyon bo'ladi yallig'lanishga qarshi ta'sir. Saponinlar, pektin moddalari, flavonoidlar va gidroksisinnamik kislotalar qon xolesterinini kamaytirishga yordam beradi va bor gipoxolesterolemik ta'sirlar.

•Ichki foydalanish ekspektoran, antibakterial, plantainning gemostatik xususiyatlari. Shuningdek, o'simlik preparatlari oshqozon sekretsiya funksiyasini yaxshilashga yordam beradi, bor o'rash effekti.

•Preparatlar va yangi chinor barglari (sharbat) bakteriostatik ta'sir ko'rsatadi yara infeksiyalarining patogen mikroblari, gemolitik streptokokklar va stafilokokklar uchun;

Yangi sharbat ta'siri ostida chinor, yaralar yuzasi tezroq yiringdan tozalanadi va yallig'lanish jarayoni va granulyatsiya tezlashadi.

Bir qarashda, zubtutum deyarli har bir yo'l chetida o'sadigan ko'zga ko'rinmas va e'tiborga olinmaydigan begona o'tga o'xshaydi. Ammo sayyoramizning o'simlik dunyosining bu vakilini yaqindan o'rganib chiqqach, zubtutum ko'plab foydali xususiyatlarga ega ekanligi ma'lum bo'ldi.

Ko'rib chiqilayotgan o'simlik va unga asoslangan turli xil o'simlik preparatlari:

- qonni tozalashga yordam beradi;
- quruq yo'taldan xalos bo'lishga yordam beradi;
- to'qim alarning yallig'lanishini bartaraf etishga yordam beradi;
- og'riqni kamaytirishi mumkin;
- yarani davolovchi xususiyatlarga ega;
- immunitet tizimiga foydali ta'sir ko'rsatadi;
- oshqozon-ichak traktining faoliyatini yaxshilash;
- shikastlangan teri joylarini dezinfeksiya qilish.

Zubtutum barglari va urug'lari bizga eng katta foyda keltiradi, chunki ularda tanamiz uchun foydali bo'lgan biologik faol komponentlarning aksariyati to'plangan:

•glikozid aucubin ovqat hazm qilish jarayonini normallantiradi va asab va yurak-qon tomir tizimlariga ijobiy ta'sir ko'rsatadi;

- bir qator vitaminlar va minerallar, flavonoidlar va organik kislotalar ovqat hazm qilish fermentlarini ishlab chiqarishni yaxshilaydi;
- pektin "yomon" xolesterin darajasini pasaytirishga yordam beradi va qon bosimini pasaytiradi, bundan tashqari, oshqozon yarasi borligida juda foydali;
- turli s hilimshiq birikmalar shilimshiqni yuqalashga va yuqori nafas yo'llarining yallig'lanishini bartaraf etishga yordam beradi.

Ko'pincha bu o'simlikning barglari terining yallig'lanishli lezyonlari (turli xil kelib chiqishi dermatitlari), terining yaxlitligini buzish (sayoz yaralar, ašınmalar, ko'karishlar) va engil kuyishlar uchun ishlatiladi.

YO'TALGA ZUBTURUMNI QANDAY QILISH MUMKIN?

Quruq yo'talni davolash va oldini olish uchun issiq infuziyalar va zubturum barglari ekstrakti bilan fitosiroplar eng mos keladi. Ular sovuq yoki o'tkir respirator virusli infeksiya paytida balg'amni olib tashlashni tezlashtiradi.

Ushbu o'simlik asosida yo'talga qarshi i samarali va to'liq tabiiy vositani tayyorlashning bir necha yo'li mavjud:

1 osh qoshiq o'simlikning quritilgan barglarini 200-250 ml qaynatilgan suv bilan to'kib tashlang, mahkam yoping va chorak soat kuting. Olingan infuzionni kuniga 3-4 marta ovqatdan yarim soat oldin 1 osh qoshiqdan ichish mumkin.

250 ml stak anga 4 osh qoshiq quritilgan va mayda tug'ralgan zubturum barglarini joylashtiring. Shundan so'ng, ularga aroq quyib, qopqoq bilan yoping va 14 kun davomida qorong'i joyda qoldiring. Belgilangan muddatdan keyin infuzionni muzlatgichga qo'yish kerak. Kuniga uch marta taxminan 3 o'n tomchi oling.

Xuddi shu stakanni ko'rsatilgan o'simlikning yangi va mayda tug'ralgan barglari bilan to'ldiring. Keyinchalik, ular 70 graduslik spirt bilan to'ldirilgan bo'lishi kerak, yopilishi va quyosh nurlaridan uzoqroq joyda salqin joyda qo'yilishi kerak. 14 kundan keyin infuzionni filtrlash kerak. Haftada 2-4 marta kuniga uch marta, ovqatdan 30 daqiqa oldin 1 choy qoshiqdan foydalaning.

Yana bir variant - zubturum barglari ekstrakti bilan maxsus fitosiroplarni sotib olish. O'z-o'zidan tayy orlangan infuziyalardan farqli o'laroq, bunday sog'liqni saqlash mahsulotlarida ba'zi yordamchi komponentlar mavjud. Ikkinchisi o'simlikning bioaktiv

moddalarining samaradorligini oshiradi va ularga qo'shimcha foydali xususiyatlar beradi.

Surunkali bronxial kasalliklar va bronxial astmani davolashda choy tavsiya etiladi: 4 osh qoshiq mürver gullari, sundew o'ti, chinor barglari va o'tlarning o'simlik aralashmasi qoshiqlari uch rangli binafshalar (har bir ingredientdan 100 g oling), 200 ml qaynoq suv quyung va turing. infuzion 60 daqiqa. Suzilgan infuzionni kuniga uch marta, stakanning uchdan bir qismini iching. Plantain choyi: Buni tayyorlash uchun sizga bir chashka maydalangan barglar kerak bo'ladi. chinor, 2 stakan suv. Barglarni yaxshilab yuving va quriting. Suvni qaynatib oling, quyung chinor, mahkam yopiq qopqoqli idishda qoldiring va uni pishirguncha qoldiring to'liq sovutish. Ushbu choyi muzlatgichda saqlang. Siz ta'mga asal qo'shishingiz mumkin. Choy ajoyib tonik sifatida xizmat qiladi. Diareya bilan yordam beradi, simptomlarni engillashtiradi shamollash. U yaralarni yuvish, qaynatish, kuyish, davolash uchun ishlatilishi mumkin ekzema va toshmalar bilan ta'sirlangan teri.

FOYDALANILADIGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Мелибоева, Ш. Ш., Болтаев, М. М., & Шарипова, Э. М. (2021). Сравнительная Эффективность Препарата «Нодинорм» При Комплексном Лечении Фиброзно-Кистозной Мастопатии. Central Asian Journal of Medical and Natural Science, 114-119.
2. Мелибоева, Ш. Ш. К., Мусаева, Д. М., Шарипова, Э. М., & Болтаев, М. М. (2020). Ботаническая характеристика лекарственного растения «broccoli», фармакологические свойства и химический состав лекарственного растительного сырья «brassica oleracea». Вестник науки и образования, (24-1 (102)), 98-102.
3. Sh, M. S. (2022). Comparative analysis of common fennel regenerants according to the main morphi-biological features based on I. European Journal of Life Security and Stability (2660-9630), 15, 299-303.
4. Болтаев, М. М., & Мелибоева, Ш. Ш. к., Джалилов, ФС, Юлдашева, ДХ, Джалилова, ФС, & Самадов, БШ (2022). ПРИМЕНЕНИЕ БРОККОЛИ И ПРОРОСТКОВ БРОККОЛИ В ПРОФИЛАКТИКЕ И ЛЕЧЕНИИ РАЗЛИЧНЫХ ЗАБОЛЕВАНИЙ. Журнал химии товаров и народной медицины, 1(4), 242-254.
5. Болтаев, М. М., кизи Мелибоева, Ш. Ш., Джалилов, Ф. С., Юлдашева, Д. Х., Джалилова, Ф. С., & Самадов, Б. Ш. (2022). БРОККОЛИ VA БРОККОЛИ

NIHOLLARIDAN TURLI KASALLIKLARNING OLDINI OLISH VA DAVOLASHDA FOYDALANISH. Журнал химии товаров и народной медицины, 1(4), 242-254.

6. Джалилов, Ф. С., Болтаев, М. М., & кизи Мелибоева, Ш. Ш. (2022). BROCCOLINING SHIFOBAXSH XUSUSIYATLARI. Журнал химии товаров и народной медицины, 1(3), 194-205.

7. Meliboeva, S., Boltayev, M., & Jalilov, F. (2022). The effect of broccoli sprouts on diabetes mellitus and the gastrointestinal tract. Science and innovation, 1(D5), 81-87.

8. Болтаев, М. М., Шарипова, Э. М., & Мелибоева, Ш. Ш. (2022). ПЕРВЫЕ ЛЕЧЕБНО-БОТАНИЧЕСКИЕ САДЫ НА ТЕРРИТОРИИ СОВРЕМЕННОГО УЗБЕКИСТАНА. IJTIMOIY FANLARDA INNOVASIYA ONLAYN ILMIY JURNALI, 96-100.